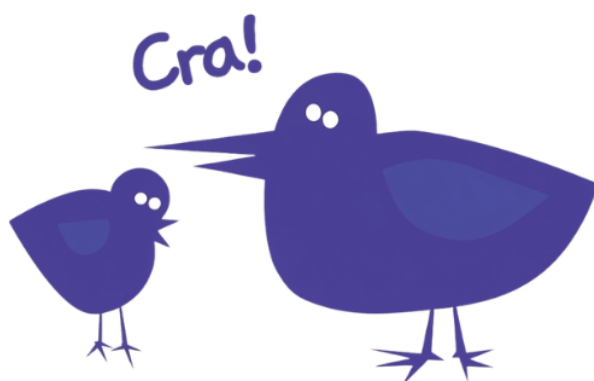

Gedragsprotocol

gewijzigde versie april 2025

Voorwoord

Het gedragsprotocol van de Crayenesterschool is ontwikkeld om een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving te creëren voor alle leerlingen. Wij geloven dat een positief schoolklimaat essentieel is voor het optimaal functioneren van onze leerlingen en het bevorderen van hun ontwikkeling.

Onze pedagogische waarden, zoals veiligheid, vertrouwen, eerlijkheid, verantwoordelijkheid, verbinding en zelfstandigheid, vormen de basis van dit protocol. Dit betekent dat we aandacht besteden aan sociale vaardigheden, conflictoplossing en het bevorderen van onderlinge relaties.

Door duidelijke afspraken te maken en consequent te handelen, willen we ervoor zorgen dat alle leerlingen zich veilig voelen en dat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit gedragsprotocol is een handvat voor iedereen binnen onze school en wordt regelmatig geëvalueerd en aangepast waar nodig.

In dit gedragsprotocol kunt u lezen hoe er gehandeld wordt; van preventie tot aan acties als het gaat om pesten, ongewenst gedrag of grensoverschrijdend gedrag.

Inhoudsopgave

Voorwoord	pagina 1
Inhoudsopgave	pagina 2
Hoofdstuk 1 Doel en pedagogische visie	pagina 3
Hoofdstuk 2 Gedragsregels en verwachtingen	pagina 4
Hoofdstuk 3 Preventie	pagina 6
Hoofdstuk 4 Pesten	pagina 8
Hoofdstuk 5 Signaleren en aanpak	pagina 9
Hoofdstuk 6 Stappenplan anti pest protocol	pagina 13
Hoofdstuk 7 Grensoverschrijdend gedrag	pagina 15
Hoofdstuk 8 Cyberpesten	pagina 18

1. Doel en visie

1.1 Doel

Doel van het gedragsprotocol

Dit protocol heeft als doel om alle kinderen bij ons op school zich veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan. We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat, mochten zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken. Directie, leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

1.2 Pedagogische Visie

Bij ons op school staat de ontwikkeling van ieder kind centraal. We geloven dat elk kind uniek is en recht heeft op gelijke kansen om zich te ontplooien, ongeacht zijn of haar achtergrond. Onze school is een plek waar leerlingen zich veilig, gewaardeerd en uitgedaagd voelen, en waar ze met vertrouwen en plezier kunnen groeien in zowel hun cognitieve als sociale en emotionele ontwikkeling.

1.2.1 Veilige en stimulerende leer- en leefomgeving

Een veilige en positieve sfeer is de basis voor leren. Onze school biedt een plek waar leerlingen zich geaccepteerd voelen en waar respect en inclusiviteit centraal staan. Wij werken actief aan het bevorderen van sociale veiligheid, het voorkomen van pestgedrag en het stimuleren van wederzijds begrip. Door middel van gerichte sociaal-emotionele leermethodieken, leren leerlingen om te gaan met hun eigen emoties en met anderen.

1.2.2 Relatie, autonomie en competentie

Wij geloven dat leren pas echt effectief is als het gebaseerd is op sterke relaties tussen leerkrachten en leerlingen. We streven ernaar om leerlingen te begeleiden in het aangaan van positieve relaties, het ontwikkelen van zelfstandigheid en het ervaren van succes. Door hen ruimte te geven voor eigen keuzes en hen te begeleiden in het ontdekken van hun talenten, groeien onze leerlingen uit tot volwaardige wereldburgers.

2. Gedragsregels: verwachtingen leerlingen, medewerkers en ouders/verzorgers (hierna te noemen: ouders)

2.1 Pedagogisch handelen

Wij streven naar een klimaat waarin:

- Leerlingen, ouders en schoolpersoneel respectvol met elkaar omgaan.
- Leerlingen, ouders en schoolpersoneel zich veilig en geaccepteerd voelen.
- Diversiteit gerespecteerd en geaccepteerd wordt.
- We oprechte aandacht hebben voor onze leerlingen.
- We werken met duidelijke regels en afspraken.
- De consequenties van grensoverschrijdend gedrag duidelijk zijn voor leerlingen, ouders en schoolpersoneel.

2.2 Verwachtingen van en naar elkaar

Ouders kunnen van ons verwachten dat wij een positieve grondhouding hebben naar alle ouders en leerlingen. Andersom verwachten wij dat ook van ouders en leerlingen. Een probleem kan altijd ontstaan, maar we proberen dit in een zo vroeg mogelijk stadium uit te spreken.

2.3 Het gedrag van leerkracht, ouders en leerling

Ook voor ouders, verzorgers en teamleden gelden de algemene gedragsafspraken, zoals opgesteld in dit gedragsprotocol. Iedereen moet zich veilig voelen bij ons op school. We verwachten van kinderen en van volwassenen dat zij zich inzetten voor een prettig leef- en leerklimaat. Openheid en respect voor elkaar vinden wij erg belangrijk.

2.4 Een medewerker van de Crayenester:

- Staat open voor een gesprek met ouders. De medewerker noteert de afspraken die voortvloeien uit gesprekken met ouders in het leerlingvolgsysteem.
- Houdt ouders op de hoogte van het gedrag van de leerling.
- Is een rolmodel.
- Praat met respect over leerlingen, ouders en collega's.

2.5 Een ouder op de Crayenester:

- Is open naar leerkrachten toe. Dat wil zeggen dat hij of zij de leerkracht op de hoogte stelt van belangrijke zaken rondom de leerling.
- Staat achter de gedragsregels van de school en houdt zich hieraan om zo ook een goed voorbeeld naar de leerlingen en andere ouders toe te zijn.
- Praat met respect over de medewerkers van de school.
- Praat met respect over andere ouders en leerlingen.
- Respecteert het privéleven van de medewerker en spreekt deze binnen werktijd aan.
- Maakt voor gesprek over de ontwikkeling van de leerling een afspraak via Parro.
- Gedraagt zich naar de richtlijnen van het gedragsprotocol* ouders van WijWijzer.

*U kunt de meest recente en goedgekeurde protocollen vinden bij: www.wijwijzer.nu/ouders

2.6 Een leerling op de Crayenester:

- Houdt zich aan de gedragsregels van de school.
- Denkt mee over aanvullende afspraken die voor de specifieke groep gelden.
- Is samen met groepsgenoten en de leerkracht verantwoordelijk voor een veilige en respectvolle sfeer in de klas, waarin iedere leerling zichzelf kan zijn.
- Accepteert het gezag van iedere leerkracht, ander schoolpersoneel en hulpouders.

3. Preventie

3.1 Methodes en meetinstrumenten

HIRO

Op de Crayenesterschool werken wij sinds 2023 in alle groepen met de methode HIRO voor sociaal- emotionele vorming. Elke groep heeft een doelenposter in de klas met regels en doelen. **Vertrouwen, samenwerken, respect, beheersing, weerbaarheid, discipline en plezier staan hierbij centraal.**

Preventie en een positieve insteek zijn ons uitgangspunt. Respect hebben voor elkaar leren we daarom schoolbreed via de methode 'Hiro'. In alle klassen worden wekelijks lessen gegeven met spel- en samenwerkvormen om te zorgen voor een goede veilige sfeer op school.

IEP

Een tot twee keer per jaar brengen we in kaart hoe kinderen sociaal-emotioneel functioneren. Wij gebruiken daarvoor het "Hart- en Handen Instrument" van IEP. Kinderen vullen dit instrument zelf in. In de spindiagrammen zie je hoe de kinderen zichzelf op verschillende onderdelen zien. Dit observatiemiddel volgt het welbevinden en de ontwikkeling van de sociale vaardigheden van de kinderen.

Sociogram

In alle groepen wordt minimaal één keer per jaar een sociogram afgenomen om de sociale verhoudingen in de klas zichtbaar te maken. Een sociogram is een grafische weergave van onderlinge relaties. Hierdoor kan de leerkracht zien hoe de sociale verbanden in een klas zijn. Het sociogram is objectief en geeft duidelijk aan wat de kinderen vinden. Het sociogram kan helpen bij het onderkennen van hiërarchie, de leiders en de kinderen die sociaal geïsoleerd zijn. Na het analyseren van het sociogram kan gestart worden met het inzetten van groepsinterventies. Als uit het sociogram blijkt dat een individuele leerling buiten de groep valt, is het belangrijk om erachter te komen of hij/zij gepest wordt. Als blijkt dat het kind inderdaad gepest wordt, dan wordt dit direct aangepakt door het pestprotocol (zie hoofdstuk 4 van dit gedragsprotocol) in werking te stellen.

3. 2 Werkvormen

Naast HIRO zitten binnen het keuzewerk en samenwerkopdrachten veel sociaal vormende elementen. De kinderen leren hoe ze met elkaar in gesprek kunnen gaan en worden geactiveerd om zich te verdiepen in de mening van een ander. Deze werkvormen zorgen voor een leeromgeving die sociaal gedrag versterkt.

3.3 Omgangs-en gedragsregels

Aan het begin van het schooljaar worden in elke groep klassenregels afgesproken. Deze hangen in de klas en worden ondertekend door alle leerlingen

Tevens hangt in alle klassen de 'Drietrapsraket gedrag'. De kleuren groen-geel-oranje-rood geven aan waar kinderen staan met betrekking tot de gedragsregels. Alle kinderen beginnen

in groen, na drie keer waarschuwen komt een kind via geel en oranje in rood en wordt hij/zij in een andere groep op een time-out plek gezet. Na twee keer een time-out sturen wij ouders een bericht en vragen we hen om met hun kind in gesprek te gaan over een oplossing voor het ongewenste gedrag.

3.4 'Dit kan echt niet' formulier

Bij vaker voorkomend ongewenst gedrag of bij grensoverschrijdend gedrag, hanteren wij het "Dit kan echt niet" -formulier. U kunt dit vinden in de bijlage.

We bespreken met de leerling het gedrag, het gewenste gedrag en geven het formulier mee naar huis dat, ondertekend door een ouder, de volgende dag bij de leerkracht ingeleverd wordt. In ernstige gevallen verwachten we u dezelfde dag nog op school voor een gesprek.

3.5 Trainingen

Indien nodig worden trainingen ingezet vanaf groep 5 om de dynamiek in de klas te verbeteren. Deze trainingen worden onder andere door OOK Pedagogische Expertise Groep verzorgd. OOK verzorgt daarnaast diverse andere trainingen vanaf groep 3 op gebied van weerbaarheid/ faalangst en sociale vaardigheid via het CJG in Heemstede.

Daarnaast kan een leerkracht of gedragsspecialist adviseren een kind deel te laten nemen aan een van deze trainingen of een andere training naar keuze.

4. Pesten

4.1 Pesten

De definitie van pesten op school luidt als volgt: “Pesten is het systematisch en regelmatig uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen.”

Er is sprake van een ongelijke machtsverhouding. Het kan gaan over buitensluiten, opjagen, bedreigen, treiteren, vernederen, slaan, schoppen, uitschelden, alles waarbij het slachtoffer niet meer voor zichzelf kan opkomen.

- Pesten is een probleem voor alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, kinderen die pesten en de zwijgende groep leerlingen die niets doet), leerkrachten en de ouders.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten aan de orde lijkt te zijn, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten wordt geconstateerd, beschikt de school over een directe aanpak. Voor nadere uitleg zie H 6 stappenplan anti pest protocol.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties. Ook kan er advies gevraagd worden aan de vertrouwenspersoon binnen het team. De Crayenesterschool beschikt over twee vertrouwenspersonen. De namen staan vermeld in het jaarboekje.

5. Signaleren en aanpak van pesten

5.1 Groepsniveau

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerste verantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. Binnen de Crayenester werken we met een aantal, door de onderwijsinspectie, goedgekeurde instrumenten om het welbevinden van de leerlingen te meten. De Hart en Handen Instrumenten van IEP zijn daar een aanvulling op, evenals het sociogram dat twee keer per jaar wordt afgenomen. Dit geeft ons informatie hoe veilig de kinderen zich voelen, zowel binnen als buiten de klas, bijvoorbeeld tijdens de pauze als de leerkracht niet aanwezig is.

Natuurlijk kan het zo zijn dat de leerkracht zelf nog niet heeft gesignaleerd dat een leerling zich gepest voelt. Als uw kind last heeft van pestgedrag, dan is het van het grootste belang dat u dit zo snel mogelijk bij de leerkracht meldt.

De leraren worden ondersteund door de gedragsspecialist/ intern begeleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

5.2 De ouders

In deze fase zal de leerkracht of de gedragsspecialist/intern begeleider, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd eerst hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

5.3 Hulp aan het gepeste kind

Uiteraard moet eerst hulp aan het slachtoffer worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn 'aangeleerd', in de zin van 'reacties op uitstoting'. Dit gedrag kan ook afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, zelfverdediging, Kanjertraining, goede interventies.

5.3.1 Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten. Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken.
- De leerling laten inzien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind laten inzien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling, korte lijn houden.

- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen...'. Hiermee plaats je het gepeste kind in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

5.4 Hulp aan de pester

Er wordt natuurlijk ook met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij met het slachtoffer uithaalt te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten.

5.4.1 Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- Laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste leerling.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst-nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.
- Praten met de ouders, korte lijn tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen; CJG; JGZ; huisarts; GGD.

5.4.2 Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- o Een problematische thuissituatie
- o Voortdurend buitengesloten voelen
- o Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- o Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- o Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt

5.5 Hulp aan de zwijgende middengroep

5.5.1 De zwijgende middengroep kan bestaan uit:

- De leerlingen die meedoen met de pester, omdat ze bang voor hem/haar zijn.
- De leerlingen die meedoen met de pester, omdat ze er beter van (denken) te worden.
- De leerlingen die niet mee pesten, maar ook niets doen om een einde te maken aan het pesten.
- De enkeling die niet ziet dat er in de klas wordt gepest.
- De enkeling met een hoge sociale status in de groep die het af en toe voor het slachtoffer opneemt.

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties mogelijk:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor de Hiro- en klasafspraken en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen pestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pesters gaan het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.
- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

5.6 Hulp aan de ouders

5.6.1 Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Voor cyberpesten, zie hoofdstuk 8.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.
- Spreek respectvol over de pester.

5.6.2 Ouders van pestende kinderen:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.

- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.
- Geef zelf het goede voorbeeld, u uit zich positief over anderen.

5.6.3 Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

6. Stappenplan anti pest protocol

Iedere melding van pestgedrag wordt serieus genomen en geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht heeft een afzonderlijk gesprek met de leerling die pest (de pester) en de leerling die gepest wordt (de gepeste). Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. Afhankelijk van de ernst van de situatie betreft de leerkracht de ib'er, gedragsspecialist (tevens pestcoördinator) of directeur bij het pestgedrag. Tevens zorgen zij ervoor dat het stappenplan nageleefd wordt. Het team en de TSO wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 2

De leerkracht heeft een gezamenlijk gesprek met de pester en de gepeste (als deze daartoe bereid is). Het probleem wordt duidelijk en helder geformuleerd. In overleg met beide partijen worden concrete afspraken gemaakt om pestgedrag tegen te gaan/te stoppen. Als er meerdere kinderen uit de groep betrokken zijn bij het pestgedrag zal de leerkracht klassikaal aandacht schenken aan het probleem. De leerkracht benadrukt dat alle kinderen zich veilig moeten voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. Angst om zaken te melden wordt weggenomen. Na één week vindt de eerste evaluatie plaats. De leerkracht observeert nauwkeurig.

Stap 3

Of de leerkracht zelf het pestgedrag heeft gesignaleerd, of dat ouders melding hebben gemaakt van pestgedrag; er wordt teruggekoppeld naar de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er na de eerste evaluatie weer contact opgenomen zal worden.

Stap 4

Gesprek met pester en gepeste (de leerkracht kan zelf inschatten wat het beste is: gezamenlijk of afzonderlijk). Is het gelukt om de afspraken na te komen? Zo ja: dan de afspraken handhaven/bijstellen en een volgend gesprek over twee weken. Zo nee: analyse opstellen, waardoor het mis is gegaan. Leerkracht overlegt met de ib'er, gedragsspecialist en/of de directeur. Er wordt een kindplan (zie bijlage) opgesteld voor de komende twee weken. Het team wordt hiervan op de hoogte gebracht. Dit wordt met de ouders gecommuniceerd.

Stap 5

Na twee weken is er opnieuw een gesprek tussen de leerkracht en leerlingen. Hiervan wordt verslag uitgebracht aan de betrokkenen. Zijn de effecten positief: dan langzamerhand gesprekken afbouwen. Zo niet: nieuw kindplan opstellen, waarbij eventueel ook externe

deskundigen ingeschakeld kunnen worden, zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Opmerking bij stappen 1 tot en met 5:

- Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in Parnassys.

Eventueel kan er besloten worden om een stap 6 te ondernemen:

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestprobleem in de groep. Dit met name als er sprake is van een grote zwijgende groep onder de klasgenoten die niet op het pestgedrag reageert of durft te reageren. Dit gesprek wordt geleid door een directielid, gedragsspecialist of intern begeleider. De leerkracht(en) van de groep zijn op deze avond aanwezig.

Doel:

1. Informatieverstrekking;
2. Rol van de ouders;
3. Ouders met elkaar in contact brengen.

In het uiterste geval kunnen nog twee stappen gezet worden:

Stap 7

Een leerling (pester of gepeste) wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst. Ook het (tijdelijk) plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden.

Stap 8

De pester wordt geschorst; dit kan uitsluitend na overleg met en toestemming van het bestuur van Wijwijzer. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijderingsprocedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet. Op www.wijwijzer.nu/ouders kunt u het protocol schorsing en verwijdering vinden.

7. Grensoverschrijdend gedrag

Bij grensoverschrijdend gedrag maken we een onderscheid tussen onwil en onvermogen. De uitingen zijn identiek, maar de aanpak is anders. In het geval van onvermogen, zullen we het Kindplan (zie bijlage) en eventueel externen inzetten om de leerling te ondersteunen. Grensoverschrijdend gedrag kan plaatsvinden tussen leerlingen onderling, maar ook tussen leerling en leerkracht/personeelsleden.

Er kan bij grensoverschrijdend gedrag gedacht worden aan:

- Ongehoorzaamheid/respectloosheid: het opzettelijk niet opvolgen van instructies van een leerkracht, teamlid of TSO-medewerker van de school zodat dit leidt tot belemmering van de lesvoortgang en/of zorgt voor onveilige situaties voor de leerling zelf, zijn omgeving en spullen in de omgeving.
- Fysieke agressie: geweld uitoefenen op het lichaam van een ander, zoals bijvoorbeeld: slaan, schoppen, duwen of met de intentie de ander pijn te doen of te verwonden.
- Verbale agressie: bedreigen, intimideren (kan ook gebarend), discrimineren, buitensluiten, ernstig beledigen of uitschelden met de intentie de ander te kwetsen.
- Vernieling: het opzettelijk vernielen, beschadigen, onbruikbaar maken of wegmaken van spullen die van een ander en/of van de leerling zelf zijn.
- Diefstal; Spullen die van een ander zijn opzettelijk wegnemen.
- Manipuleren/chanteren van andere kinderen tot negatief gedrag.
- Gericht individueel pestgedrag (zie hoofdstuk 4, 5 en 6).
- Weglopen.
- Nare of kwetsende berichten/foto's plaatsen in de groepsapp van de klas of op andere social media.

Stap 1

- Leerling gaat uit de situatie naar een time-outplek in een andere groep.
- De leerkracht brengt IB of directie op de hoogte.
- De leerkracht vult samen met de leerling het "Dit kan echt niet" - formulier in.
- De leerkracht brengt de ouders (telefonisch) op de hoogte.
- Ouders bespreken thuis het formulier en zorgen ervoor dat dit de volgende dag ondertekend terugkomt naar school.
- De leerkracht legt het incident, de afspraken en het gesprek vast in ParnasSys en upload het ingevulde en ondertekende "Dit kan echt niet" - formulier.

Stap 2

- Leerling blijft een dagdeel buiten de klas op de vooraf afgesproken time-out plek en vult het "Dit kan echt niet" - formulier in.
- De leerkracht bespreekt samen met IB en/of de directeur na schooltijd het formulier met de leerling. Het eerste formulier wordt hier ook bij gepakt. Leerling ondertekent het formulier (gr 5 - 8)
- Leerkracht nodigt ouders uit voor een gesprek met de leerkracht en IB en/of directeur. Dit gesprek vindt plaats binnen een week.
- De leerkracht legt het incident, de afspraken en het gesprek vast in ParnasSys en upload het ingevulde en ondertekende "Dit kan echt niet" - formulier.

Stap 3

- Leerling blijft de rest van de dag buiten de klas op de afgesproken time-out plek en vult het "Dit kan echt niet"-formulier in.
- De leerkracht bespreekt, samen met IB of MT, na schooltijd het "Dit kan echt niet" - formulier met de leerling. De voorgaande formulieren worden hier ook bij gepakt.
- Leerling wordt tijdelijk in een andere groep geplaatst en kan met goed gedrag tijd terugwinnen in zijn eigen groep. Hoe lang wordt bepaald door leerkracht in samenspraak met IB en directie.
- Leerkracht nodigt ouders wederom uit voor een gesprek met leerkracht en IB en/of directeur. Dit gesprek vindt dezelfde dag plaats. Hierbij wordt uitdrukkelijk de mogelijkheid tot schorsing besproken.
- Leerkracht legt het incident, afspraken en gesprek vast in Parnassys en upload het ingevulde en ondertekende "Dit kan echt niet" - formulier.

Stap 4

- Leerling vult het "Dit kan echt niet" - formulier in en blijft meerdere dagen buiten de klas op de vooraf afgesproken time-out plek.
- Ouders worden direct gebeld om langs te komen voor een gesprek met het kind, de leerkracht en IB en/of directie.
- Het protocol "schorsing en verwijdering" wordt besproken. Naderende consequenties worden toegelicht.
- Leerkracht legt het incident, afspraken en gesprek vast in Parnassys en upload het ingevulde en ondertekende "Dit kan echt niet" - formulier.

Stap 5

- Schorsing. Hier volgen we het protocol schorsing en verwijdering van WijWijzer. U kunt het meest recente exemplaar vinden op www.wijwijzer.nu/ouders
- De directie kan een leerling voor een beperkte periode schorsen. De directie deelt het besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders, het bevoegd gezag en de inspectie mede. In dit besluit wordt vermeld: de reden van schorsing, de aanvang en tijdsduur van schorsing en eventuele andere maatregelen.
- Na afloop van de schorsing worden schriftelijke afspraken met de ouders en de leerling gemaakt. Deze worden opgenomen in het leerlingvolgsysteem ParnasSys. Deze afspraken worden regelmatig geëvalueerd door de leerkracht met de ouders.

Stap 6

- De leerling wordt van school verwijderd. Verwijderen is een maatregel bij zo'n ernstig wangedrag dat het bevoegd gezag concludeert dat de relatie tussen school en leerling onherstelbaar verstoord is. Verwijdering kan op zichzelf staan, maar kan ook gezien worden als een vervolgstap op een schorsing, waarna geen verbetering is opgetreden. Voor het verwijderen van een leerling zie de bovenstaande link.

Bij zeer ernstig wangedrag

Kunnen stappen worden overgeslagen. Indien de veiligheid van leerlingen en/of leerkrachten niet meer gewaarborgd kan worden, kan in uiterste geval direct tot schorsing worden besloten. De beoordeling van de situatie gebeurt door de directie van de school.

Indien een kind de klas niet uit wil gaan

Er wordt niet aan het kind getrokken of gesleurd, behalve wanneer de veiligheid van de groep in het geding is. Fysiek ingrijpen is dan toegestaan door de leerkracht, IB'er en directie. De ouders worden door de leerkracht, IB'er of directie gebeld met het verzoek naar school te komen en het kind uit de klas te halen. Er kan besloten worden om het kind mee naar huis te laten gaan. Terugkeer in de groep gebeurt pas na een gesprek tussen ouders en directie en tussen leerkracht en leerling. Indien ouders niet bereikbaar zijn, blijft het kind bij de IB'er of directie.

Lessen van vakleerkrachten

De bovenstaande stappen kunnen ook gevolgd worden bij gym of andere lessen van vakdocenten. De eigen leerkracht blijft hierin altijd aanspreekpunt en degene die de stappen neemt. Ook kunnen deze stappen gelden bij de TSO, die hierover geïnformeerd wordt door de directie. Het kan zo zijn dat een leerling tijdelijk met een andere groep mee naar buiten gaat of helemaal niet meer buiten speelt of tijdens de pauze opgehaald moet worden.

Schade schoolmateriaal

Indien er ernstige schade toegebracht wordt aan schoolmateriaal, waardoor het materiaal niet meer gebruikt kan worden, wordt een schadevergoeding in rekening gebracht bij ouders.

Communicatie ouders

Een incident, een schorsing en/of verwijdering van een leerling kan vragen oproepen bij klasgenoten en ouders van klasgenoten. Over de situatie en gedrag van een leerling wordt alleen gecommuniceerd met zijn/haar eigen ouder(s). Andere ouders worden hier inhoudelijk niet over geïnformeerd i.v.m. de privacy van de leerling.

8. Cyberpesten (Herschreven)

Cyberpesten (digitaal pesten) komt tegenwoordig helaas veel voor en we hebben er lang niet altijd zicht op. Daarom hebben we binnen onze stichting gedragscodes en protocollen voor het gebruik van mobiele apparaten op school, maar ook om misbruik buiten school aan te kunnen pakken. Zie hiervoor www.wijwijzer.nu/ouders

Hoewel scholen niet altijd zicht hebben op cyberpesten, kunnen we er in onze groepen wel veel last van hebben. Wat buiten school online gedeeld wordt, komt de volgende dag bij ons de klas in. Met als gevolg verdrietige kinderen en niet zelden boze ouders.

We verwachten dat u als ouders een opvoedende rol inneemt bij het ontdekken van alle digitale mogelijkheden en valkuilen. Ook verwachten we dat u ervoor zorgt dat kinderen geen inhoud zien, of spellen spelen die niet voor hun leeftijd bedoeld zijn. We kunnen kinderen namelijk niet zomaar loslaten in het digitale landschap en verwachten dat ze uit zichzelf het juiste gedrag laten zien.

Preventie

Op school is preventief aandacht voor internetgebruik en het daaruit voortkomende cyberpesten. Tijdens de lessen mediawijsheid (met name in de bovenbouw) maakt de leerkracht de voordelen en de risico's van het gebruik van internet bespreekbaar in de groep. Ook wordt het onderwerp cyberpesten als thema van de sociale vaardigheidslessen ingezet in de bovenbouwgroepen.

Om ervoor te zorgen dat kinderen op school niet op hun mobiele apparaat kunnen, worden alle devices bij aanvang van de dag in een telefoonzak gestopt (vanaf groep 6). Kinderen tot en met groep 5 leveren hun mobieltje of smartwatch in bij de leerkracht. Bij voorkeur nemen ze deze apparaten niet mee naar school.

Op school werken alle leerkrachten en leerlingen conform het Beleid & Gedragscode Wijwijzer ten aanzien van het gebruik van Internet, Sociale Media en BYOD. U kunt dit beleid vinden op www.wijwijzer.nu/ouders

Cyberpesten is vergelijkbaar met fysiek pesten, behalve dat het vaak een stuk minder zichtbaar is en veelal buiten schooltijd gebeurt. Cyberpesten stopt niet als de schooldag is afgelopen en dat maakt het vaak nog intenser. Alle signalen over cyberpesten nemen onze leerkrachten serieus. Hier hoort ook bij dat we u als ouder aanspreken op het online (pest)gedrag van uw kind.

Het stappenplan (Hoofdstuk 6) uit het anti pestprotocol is ook van toepassing op cyberpesten.

Wat kun je als ouder zelf doen tegen cyberpesten?

Ten eerste is het belangrijk dat je weet waar je kind mee bezig is. Dit kun je doen door:

- Oprecht geïnteresseerd te zijn in de online wereld van je zoon of dochter.
- Op een positieve manier het gesprek over internetgebruik aan te gaan en duidelijke afspraken te maken.
- De computer/laptop in een gemeenschappelijke ruimte te zetten; kinderen zijn meestal voorzichtiger als ze weten dat er een oogje in het zeil wordt gehouden.
- Aan je kind uitleggen wat strafbaar is.
- Je kind te leren op een veilige, verantwoorde en respectvolle manier met internet om te gaan.
- Je kind te zeggen geen zaken te versturen die anderen kunnen kwetsen. Internet geeft een vals gevoel van anonimiteit en jongeren durven dan meer omdat ze geen reacties zien.

Meer lezen:

<https://www.cjghaarlemmermeer.nl/kennisbank/wat-is-cyberpesten-2/>

<http://www.pestweb.nl/>

Alle betrokkenen binnen school handelen naar dit protocol. Het wordt elk jaar binnen het team geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Voor de borging en het levend houden van dit pestprotocol is het van belang dat directie en MT dit protocol een aantal keer per jaar kort aan de orde laten komen in een bouw-/teamvergadering.

Evaluatie

Dit gedragsprotocol is door team, directie en MR vastgesteld en wordt om de vier jaar geëvalueerd tijdens een MR vergadering.

April 2025

Bijlagen:

- “Dit kan echt niet”-formulier
- Kindplan gedrag

Dit kan echt niet!

Naam: _____ Groep: _____

Datum: _____ Tijdstip: _____

Ingevuld door: _____

Wat is er gebeurd?

Wat heb ik gedaan?

Ik heb _____

Ik zei _____

Ik _____

Wat doe ik de volgende keer anders?

Ik _____

Heb je een oplossing? Wat dan?

De oplossing is: _____

Opmerking leerkracht:

Handtekening leerkracht:

Handtekening ouders:

Handtekening leerling:

Datum:

Datum:

Datum:

Naam leerling:
Ingevuld samen met:

Groep en leerkracht:
Datum:

Nu weet ik/ kan ik:	
Straks wil ik weten/ kunnen: (doel)	
Om dat te bereiken ga ik:	
Ik zet de volgende sterke kanten van mezelf in om dit te bereiken:	
De leerkracht helpt mij door:	
Mijn ouders helpen mij door:	
Een vriendje of iemand anders die mij kan helpen:	
Wat heb ik verder nodig ? (bv. materialen/hulpmiddelen)	
Opmerkingen:	

Evaluatie

Datum evaluatiegesprek: (invullen tijdens eerste gesprek)	
Aanwezig bij evaluatiegesprek: (IB, ouders, lkr, ll.)	
Initiatiefnemer coördinator evaluatiegesprek: (wie leidt gesprek, wie notuleert etc.)	
Welke doelen zijn bereikt? (wat wordt waargenomen?)	
Conclusie evaluatie: (is het doel bereikt? Ja/Nee)	
Mogelijk vervolg: (hoe nu verder?)	

Ondertekening Kindplan

Datum:

Kind:

Leerkracht:

Ouder(s):

Ib-er:

Ondertekening evaluatie

Datum:

Kind:

Leerkracht:

Ouder(s):

Ib-er:

Toelichting Kindplan:

Door middel van het Kindplan maak je leerlingen medeverantwoordelijk voor hun eigen leerproces gericht op het gedrag. Aan de hand van het Kindplan stelt de leerkracht samen in overleg met de leerling en hun ouders doelen vast voor de komende periode. Op deze manier kunnen leerlingen een actieve bijdrage leveren aan het vergroten van opbrengsten zoals schoolplezier, positief beïnvloeden van de groepsdynamiek, de motivatie om te leren of de taakaanpak.

Een belangrijk uitgangspunt van het Kindplan is een constructieve samenwerking binnen de driehoek van leerkracht, ouders en leerling. In het Kindplan noteert de leerkracht in samenspraak met de leerling en hun ouders aan welk (haalbare) doel er de komende periode gewerkt gaat worden, wat er nodig is om dit doel te bereiken en wie wat gaat doen. Leerlingen komen daarbij vaak met goede oplossingen die nauw aansluiten bij de dagelijkse gang van zaken in de groep of op het schoolplein. Door het eigenaarschap bij de leerling te vergroten, neemt de betrokkenheid en motivatie toe. Dit zorgt ervoor dat de leerling gemotiveerd werkt aan de persoonlijke doelen.

Het is hierbij van belang om uit te gaan van de leerling. Wat houdt de leerling bezig in en om de les? Dit kan ook gaan over onderwerpen buiten de leerstof, zoals hoe ze de school, de klas en de leerkracht ervaren. Deze kennis van leerlingen kan leerkrachten helpen om nog beter in te spelen op wat zij nodig hebben (hun onderwijsbehoeften) om zich te ontwikkelen en om hun welbevinden op school te verhogen.

Ga in gesprek:

Het maken van een Kindplan gebeurt tijdens een gesprek met de leerling, de ouders, de leerkracht en evt. intern begeleider. Het is belangrijk dat je het gesprek als leerkracht voorbereidt. Ook de leerling moet erop voorbereid zijn, zodat hij/zij er alvast over na kan denken. Uit ervaring blijkt dat kinderen dan beter in staat zijn om een actieve bijdrage te leveren. Bedenk van tevoren waar je het over wilt hebben, hoe je deze leerling op zijn gemak stelt en hoe je dit kind aan kan zetten tot nadenken en meedenken. Daarnaast is een open, nieuwsgierige en onbevooroordeelde houding van groot belang. Tips:

- Ga er niet op voorhand van uit dat je weet wat er in het kind omgaat en welke antwoorden het kind zal geven.
- Luister met open oren, oordeelloos en vanuit positieve verwachtingen.
- Vertel het kind wat de inhoud van het gesprek zal zijn en waar je naartoe wilt.
- Geef aan dat je informatie wilt over wat de leerling kan helpen om een volgende stap te zetten.
- Doe dat in positieve bewoordingen met een objectieve omschrijving van het gedrag van wat je ziet. "Ik zie dat.... en wil graag met jou zoeken naar..."

Nu weet ik/ kan ik:

Bij het formuleren van doelen blijkt dat leerlingen zichzelf vaak met andere kinderen vergelijken. Aangezien het voor deze leerlingen juist belangrijk is dat ze zich met zichzelf gaan vergelijken en de beginsituatie positief beschrijven, staat in de eerste kolom de hulp zin 'Nu kan ik al ...'.

Straks wil ik weten/ kunnen:

Als het duidelijk is waar het gesprek over zal gaan, formuleer je samen met het kind een doel voor een bepaald vak of voor een concreet aspect van de werkhouding of sociaal gedrag. Laat het kind

hierbij zo veel mogelijk aan het woord en luister aandachtig. Uit deze informatie zijn doelen op te stellen. Belangrijk tijdens het formuleren van de doelen:

- Zorg er wel voor dat je dicht bij het oorspronkelijke onderwerp van de leerling blijft en diens termen zo veel mogelijk overneemt.
- Denk aan het belang van reële doelen (niet te laag maar ook niet te hoog) en van 'kleine snelle doelen' met een hoge kans op succes. De succeservaringen zorgen voor een positief effect, hetgeen nodig is om vervolgstappen te (durven) zetten.
- Zorg er ook voor dat het doelgedrag in positieve termen is geformuleerd: wat moet het kind wel in plaats van niet?

Wat ook helpt bij het formuleren van een doel is om de leerling zijn of haar wensen te laten beschrijven. Dat ondersteunt een kind om te bedenken hoe de ideale situatie eruit ziet. Laat kinderen deze gewenste situatie zo concreet mogelijk beschrijven. Wat zie en hoor je dan? Als leerkracht mag je zeker meedenken, bijvoorbeeld door de ideeën van kinderen aan te vullen of dingen aan te dragen die het kind goed kan en die behulpzaam kunnen zijn bij het bereiken van de doelen.

Het doel behalen:

Als het doel helder is, bespreek je samen wat er nodig is om het te behalen. Welke vaardigheid wordt aangeleerd en welke aanpak, benadering of instructie helpt om het doel te bereiken? De hulpzinnen gericht op de onderwijsbehoeften (om dit doel te bereiken, heb ik uitleg, materialen, opdracht of activiteit, feedback, groepsgevoel, leerkracht of ouders nodig die ...) kunnen het gesprek ondersteunen. Per kolom vul je zo in wat er nodig is en ook wat voor jou als leerkracht wenselijk en haalbaar is. Tot slot bespreek je hoe het doel geëvalueerd gaat worden. Waaraan is te merken dat het doel is bepaald? Leg tevens vast wanneer je evalueert en hoe. Op deze wijze met leerlingen praten, helpt om daadwerkelijk samen te werken aan het behalen van onderwijsdoelen. Besteedt gedurende de periode dagelijks aandacht aan positieve feedback naar de leerling gericht op de leerdoelen, geef oprechte aandacht. Het is fijn om in aanvang elke dag/dagdeel heel kort te reflecteren met het kind. Uit ervaring blijkt dat de relatie tussen de leerkracht en de betreffende leerling aanzienlijk verbetert met het samen maken van een Kindplan. Ook dat is een mooie opbrengst!

Het niet behalen van de doelen:

Als dit het geval is kan de leerling in overleg met ouders toegeleid worden naar het zorgteam waarbij gekeken gaat worden wat de reden is dat het kind de doelen niet heeft behaald en of het kind verdere begeleiding of onderzoek nodig heeft om te kijken wat de oorzaak kan zijn van het opvallende gedrag. Hierdoor komt het kind in aanmerking voor mogelijke externe ondersteuning. Mochten ouders hier niet mee akkoord gaan, dan treedt stap 5 in (zie stappenplan veilig- en sociaal schoolklimaat).

Het kind staat centraal bij deze aanpak.

Ieder kind wil lief en aardig gevonden worden, het zijn de omstandigheden waardoor een kind soms ander gedrag laat zien. Wij maken onderscheid in onwil of onvermogen.